

2016-01-30

Mark- och miljööverdomstolen
Svea hovrätt

cc/ Riksantikvarieämbetet

Mål nr P 5979-15

Ang. detaljplan för del av N:a Djurgårdsstaden, Gasklocka 3 och 4 – begäran om inhibition av detaljplaneärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län har fått två ansökningar om byggnadsminnesförklaring av Värtagasverket för över nio respektive elva år sedan och har ej avgjort dessa ärenden på annat sätt än genom att lägga ned ärendena, dock utan att motiv angivits och utan att underrätta sökandena. Ärendet är allvarligt eftersom det gäller byggnadsminnesförklaring av ett industriminne av världsklass. Auktoriteter såväl inom landet som utomlands har uppmärksammat den märkliga samlingen av gasverksanläggningar från andra halvan av 1800-talet fram till idag. Därför är det ytterst egendomligt och anmärkningsvärt att länsstyrelsen på detta sätt brister i sin myndighetsutövning.

Frågan är nu akut genom att Stockholms stad i detaljplan föreslår att en central del av anläggningen rivs för att låta bygga ett spektakulärt bostadstorn. Mark- och miljööverdomstolen ska behandla ärendet inom kort. Självklart måste då frågan om byggnadsminnesförklaring vara avgjord dessförinnan. En alldeles färsk, tredje begäran om byggnadsminnesförklaring har nyligen inlämnats (bifogas).

Länsstyrelsen allvarligt brustit i sin handläggning av ärendet på två sätt. Dels eftersom länsstyrelsen rent allmänt skall diarieföra, bekräfta och handlägga inkomna ärenden samt dels eftersom länsstyrelsen är den instans som enligt lag skall utvärdera en ansökan om byggnadsminnesförklaring, se KML 3 kap.

Vad värre är att länsstyrelsen genom sin passivitet äventyrar detaljplaneärendet och därmed till avsevärda fördyringar för staden och för dess invånare. Mellan detaljplaneärendet och byggnadsminnesärendet råder ett beroendeförhållande. Om mark- och miljööverdomstolen finner att rivningen av gasklocka 4 påtagligt skadar riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården och på den grunden avslår stadens överklagande i detaljplaneärendet, påverkas

Richard Murray, ordf.
Drottningholmsvägen 1
112 42 Stockholm

richard.murray@comhem.se

+46-(0)768-016897
+46-8-6521479

inte beredningen av byggnadsminnesärendet. Om domen istället medger en nybyggnad, förändras förutsättningarna att genomföra en byggnadsminnesförklaring radikalt. Den byggrätt som detaljplanen ger exploitören är mycket stor – även i det nedbantade tredjehandsalternativ som Fortum på vissa villkor nu har förklarat sig kunna acceptera. Därmed skulle staten ställas inför en så stor ersättningsskyldighet, att byggnadsminnesärendet i praktiken måste läggas ned av ekonomiska skäl. Detta utan att ärendet prövats och avgjorts på sakliga grunder.

Ett avgörande av detaljplaneärendet kan därför ske före ett avgörande av byggnadsminnesärendet endast om det innebär avslag på stadens överklagande av mark- och miljödomstolens dom. Om länsstyrelsen till äventyrs skulle avslå framställningen om byggnadsminnesförklaring, utgår föreningen från att Riksantikvarieämbetet, kulturmiljövårdens centralmyndighet, kommer att överklaga beslutet hos regeringen, främst under åberopande av den kunskap om gasverkets internationella betydelse som framkommit under detaljplaneärendets gång.

I avvaktan på att länsstyrelsen handlägger ärendet och tar ställning till de ingivna ansökningarna om byggnadsminnesförklaring

yrkar Förbundet för Ekoparken att Mark- och miljööverdomstolen beslutar om inhibition av detaljplaneärendet till dess att länsstyrelsens ställningstagande föreligger.

Förbundet för Ekoparken uppmanar därtill Mark- och miljööverdomstolen och Riksantikvarieämbetet att ålägga länsstyrelsen i Stockholm att skyndsamt handlägga ärendet om byggnadsminnesförklaring.

Richard Murray